

Religie świata

JUDAIZM

Prezentowany tekst pochodzi z *Taryag micwot*. Słowo *micwot* oznacza przykazania, a *taryag* to określenie ich liczby – 613. Treść przykazań wynika z Tory – Pięcioksięgu Mojżesza, z którego zostało wyprowadzonych 248 nakazów i 365 zakazów. Układ *micwot* w książce, z której zaczerpnięty został poniższy fragment, odpowiada kolejności ich występowania w Torze, zgodnie z *Sefer Hachinuch* (w opracowaniu rabina Ahrona Kahana: *The Taryag Mitzvos*, NY 1987/88). Do niektórych przykazań dołączony jest krótki komentarz, ustalony w wyniku dyskusji rabinistycznych, wskazujący na zakres zastosowania *micwot* w naszych czasach. W tłumaczeniu niewymawiane czteroliterowe imię Boga zastąpione zostało słowem „HASZEM”. Całość wydała Fundacja Ronalda S. Laudera, która stara się wspomagać odrodzenie judaizmu na ziemiach polskich, a tekst pomyślany jest jako odpowiednik katechizmu dla wyznawców judaizmu.

TEKST

PARASZA: JITRO

25. Przykazanie wiary w Jedyne Boga – HASZEM. (Ex. 20:2)
Wiary w [obecność] Jedyne Boga.
26. Nie będzie się wierzyć w [innych] bogów prócz samego HASZEM. (Ex. 20:3)
27. Nie [wolno] uczynić figury [bożka]. (Ex. 20:4)
Jakiegokolwiek podobizny, aby ją czcić. Nawet dwuwymiarowej.
28. Nie [wolno] oddawać pokłonów bożkom. (Ex. 20:5)
29. Nie [wolno] służyć bożkom, w taki sposób, w jaki im się służy. (Ex. 20:5)
W sposób charakterystyczny dla danego bożka.
Istnieją cztery sposoby służenia bożkom:
 - składanie ofiar
 - spalanie ofiar
 - ofiary połączone z piciem wina
 - oddawanie pokłonów.

30. Nie [wolno] przysięgać na próżno. (Ex. 20:7)
W imię HASZEM.
Po hebrajsku przysięgę na próżno określa się terminem *moci szem szmajim larwatala*.
Istnieją cztery rodzaje przysięg na próżno:
gdy przysięga się, że np. złoto jest srebrem
gdy przysięga się, że np. drewno jest drewnem
gdy przysięga się, aby przekroczyć któreś przykazanie
gdy przysięga się, że zrobi się rzecz fizycznie niemożliwą.
31. Przykazanie uświęcania Szabatu czynnościami. (Ex. 20:8)
Dotyczy rzeczy, które robi się w Szabat: Kiduszu (nad winem), czytania Tory, noszenia odświętnego stroju itd.
32. Nie [wolno] wykonywać pracy (*melacha*) w Szabat. (Ex. 20:10)
33. Przykazanie szanowania ojca i matki. (Ex. 20:12)
34. Nie [wolno] zabić niewinnego. (Ex. 20:13)
Publiczne zawstydzenie człowieka również traktowane jest jak rozlew krwi.
35. Nie [wolno] odsłonić nagości kobiety zamężnej. (Ex. 20:13)
Dotyczy to przypadku cudzołóstwa z kobietą mającą status *eszet isz* – kobiety zamężnej (należącej prawnie do jakiegoś mężczyzny).
36. Nie [wolno] porywać człowieka. (Ex. 20:13)
37. Nie [wolno] świadczyć fałszywie. (Ex. 20:13)
38. Nie [wolno] pożądać rzeczy należącej do bliźniego. (Ex. 20:14)
39. Nie [wolno] wykonywać podobizn bożków. (Ex. 20:20)
Podobizny trójwymiarowej, przypominającej człowieka; nawet dla ozdoby.
Por. micwa 27.
40. Nie [wolno] budować ołtarza z kamieni ciosanych. (Ex. 20:22)
Ciosanych metalowym narzędziem.
41. Nie [wolno] wstępować po stopniach ołtarza. (Ex. 20:23)
Do ołtarza prowadziła pochylnia nieposiadająca stopni.
Tarjaq micwot. 613 przykazań judaizmu, tłum. E. Gordon, Kraków 2000, s. 14–17.

PYTANIA

1. W jakim zakresie powyższy katalog przykazań jest zbieżny, a w jakim różni się od Dekalogu?
2. Dlaczego istnieje różnica (ilościowa i interpretacyjna) między żydowskimi *micwot* a naszymi przykazaniami, skoro opieramy się na tym samym tekście biblijnym?
3. Dlaczego niektóre przykazania opatrzone są dodatkowym komentarzem, a inne pozostawione bez interpretacji?

Opr. ks. Łukasz Kamykowski, ks. Damian Wąsek